

VLAAMSE LANDMAATSCHAPPIJ
Gulden Vlieslaan 72, 1060 Brussel
Tel.: 02 543 72 00
Fax: 02 543 73 98
website: <http://www.vlm.be>
e-mail: info@vlm.be

datum: 11 september 2012

PERSBERICHT

Nitraatresiducampagne Mestbank start op 1 oktober

Het vermijden van uitspoeling van nitraatstikstof naar grond- en oppervlaktewater, is een cruciaal element bij de bescherming van de waterkwaliteit. Daarom worden er vanaf 1 oktober tot 15 november bodemstalen genomen om het nitraatresidu te bepalen. Een deel van de nitraatresidubepalingen wordt uitgevoerd in opdracht van de Mestbank. Daarnaast zijn ook sommige land- en tuinbouwers verplicht om dit zelf te doen.

Nitraatresidubepalingen door de Mestbank

Elk jaar selecteert de Mestbank over heel Vlaanderen percelen waarvan, op kosten van de Mestbank, de hoeveelheid nitraatstikstof in het bodemprofiel bepaald wordt. Deze staalnames worden **controlestalen** genoemd. Van de ongeveer 8.100 percelen die dit jaar zullen bemonsterd worden, zijn er 1.760 willekeurig geselecteerd over Vlaanderen, als representatieve steekproef. De overige percelen worden voornamelijk geconcentreerd in gebieden waar de waterkwaliteitsdoelstellingen nog niet gehaald werden, de zogenaamde focusgebieden.

Land- en tuinbouwers bij wie controlepercelen geselecteerd werden, werden hiervan deze week per brief op de hoogte gebracht door de Mestbank. Het laboratorium dat aangeduid is om de bemonstering uit te voeren, zal de land- of tuinbouwer ook nog een brief opsturen met de vermelding van de dag waarop het controlestaal zal genomen worden en dit minstens één week vooraf. Binnen de 14 dagen na staalname ontvangt de land- of tuinbouwer het analyseverslag van het laboratorium. Deze resultaten worden door het laboratorium ook rechtstreeks aan de Mestbank overgemaakt.

Om de staalnamecampagne in goede banen te leiden, richt de VLM vanaf 18 september een Nitraatmeldpunt op (www.vlm.be/landtuinbouwers - in de linkerkolom doorklikken naar 'Nitraatmeldpunt'):

- Land- en tuinbouwers die aanwezig willen zijn tijdens de staalname op hun perceel, kunnen dit melden hetzij via het Nitraatmeldpunt hetzij rechtstreeks aan het laboratorium dat aangeduid is om de staalname uit te voeren. Op het Nitraatmeldpunt kan dit tot 29 september. Na 29 september moet de land- of tuinbouwer, om organisatorische redenen, rechtstreeks met het laboratorium dat de staalname zal uitvoeren, contact opnemen. De contactgegevens van het laboratorium staan vermeld in de brief met de bemonsteringsdatum die het betrokken laboratorium verstuurt. De land- of tuinbouwer dient steeds een telefoonnummer, bij voorkeur een

GSM-nummer, op te geven waarop hij zeker bereikbaar is. De staalnemer verwittigt de land- of tuinbouwer op het opgegeven nummer tenminste een kwartier voor hij de staalname start.

- Percelen waarop na 1 juli nog een band- of rijbemesting toegepast wordt, vereisen speciale aandacht bij de staalname. Daarom is het uiterst belangrijk dat de land- of tuinbouwer dit vooraf meldt. Dit kan tot uiterlijk 29 september op het Nitraatmeldpunt.

Voor vragen kan de land- of tuinbouwer ook steeds terecht op de contactnummers van de provinciale vestigingen van de VLM.

Land- en tuinbouwers kunnen op een controleperceel een zogenaamd **tegenstaal** laten nemen door een erkend laboratorium van hun keuze. Dit tegenstaal mag zowel voor als na het controlestaal genomen worden. De periode waarbinnen een geldig tegenstaal kan genomen worden is met één week verlengd en loopt van 1 oktober tot en met 22 november 2012. De land- of tuinbouwer kan ervoor kiezen om het resultaat van zijn tegenstaal rechtstreeks door het laboratorium aan de Mestbank te laten overmaken, wat administratief het gemakkelijkst is. Als de land- of tuinbouwer zelf wil instaan om het analyseverslag van het tegenstaal over te maken aan de Mestbank, dan dient dit ten laatste op 14 december 2012 bij de Mestbank aan te komen. De Mestbank houdt in elk geval alleen rekening met het laagste analyseresultaat van alle geldige staalnames.

Verplichte nitraatresidubepalingen door de land- of tuinbouwer:

Naast de nitraatresidubepalingen die de Mestbank laat uitvoeren, moet een aantal land- of tuinbouwers, op eigen kosten, het nitraatresidu van bepaalde percelen laten bepalen. Deze bemonsteringen zijn verplicht. De volgende groepen land- en tuinbouwers dienen op eigen kosten een nitraatresidubepaling te laten uitvoeren:

- Elke land- of tuinbouwer die in 2012 derogatie aangevraagd heeft, moet een nitraatresidubepaling laten uitvoeren op een door de Mestbank aangeduid derogatieperceel. Dit worden **derogatiestalen** genoemd.
- Elke land- of tuinbouwer waarbij in 2011 een te hoog nitraatresidu gemeten werd, moet, afhankelijk van het opgelegde maatregelenpakket, op één of twee percelen een nitraatresidubepaling laten uitvoeren. Dit worden **opvolgstalen** genoemd. Indien twee percelen moesten geselecteerd worden en de betrokken land- of tuinbouwer vroeg ook derogatie aan voor 2012, dan wordt een derogatieperceel geselecteerd als tweede opvolgperceel, waardoor automatisch voldaan is aan het verplichte derogatiestaal.

In beide gevallen duidt de Mestbank de percelen aan die bemonsterd moeten worden. De betrokken land- of tuinbouwers werden hiervan deze week per brief op de hoogte gebracht. Deze land- of tuinbouwers moeten ten aanzien van de derogatie- en opvolgstalen zelf contact opnemen met een erkend laboratorium naar keuze om in de periode van 1 oktober tot 15 november een nitraatresidubepaling te laten uitvoeren. De Mestbank stuurt hiervoor een aanvraagformulier mee waarop alle voor het laboratorium relevante gegevens staan over de te bemonsteren percelen. De land- of tuinbouwer vult dit formulier verder aan met de naam van het gekozen laboratorium, de datum en handtekening en bezorgt dit rechtstreeks aan het gekozen laboratorium. De resultaten van de nitraatresidubepalingen worden door het laboratorium aan de Mestbank overgemaakt. De land- of tuinbouwer ontvangt uiteraard ook binnen de 14 dagen na staalname een analyseverslag van het laboratorium.

Aandachtspunten voor de land- of tuinbouwer bij de verplichte nitraatresidubepalingen

- Maak tijdig een afspraak met het laboratorium van uw keuze zodat zij de staalname kunnen inplannen in de periode tussen 1 oktober en 15 november. Wanneer een bemonstering (te) laat aangevraagd wordt, bestaat het risico dat het laboratorium deze niet meer kan uitvoeren. Indien een reactie uitblijft van het laboratorium aan wie u het aanvraagformulier heeft overgemaakt, neem dan toch nog eens contact op met het laboratorium zodat u zeker bent dat de staalname tijdig uitgevoerd wordt. De land- of tuinbouwer is er immers verantwoordelijk voor dat er een staalname plaatsvindt.
- Percelen waarop na 1 juli nog een band- of rijbemesting toegepast wordt, vereisen speciale aandacht bij de staalname. Het is belangrijk dat u dit vooraf meldt aan uw laboratorium.
- Maak duidelijk afspraken met uw laboratorium wanneer u bij de staalname aanwezig wenst te zijn.
- Wanneer de Mestbank als opvolgstaal een perceel aanduidt waar in 2012 ook een beheerovereenkomst Water (BW3) op van toepassing is, dan hoeft u dit perceel uiteraard niet tweemaal te laten bemonsteren. Het resultaat van de nitraatresidubepaling die u laat uitvoeren in het kader van uw beheerovereenkomst Water is immers ook geldig als resultaat voor het opvolgstaal. Hou er wel rekening mee dat de staalnamekost niet vergoed wordt in het kader van de beheerovereenkomst Water aangezien het hier een verplichte staalname betreft. Meer informatie omtrent de nitraatresidubepalingen in het kader van de beheerovereenkomsten Water, vindt u terug op www.vlm.be op de pagina voor de land- en tuinbouwers..

Erkende laboratoria

De lijst van erkende laboratoria waar u terecht kan voor het laten uitvoeren van een nitraatresidubepaling, staat op de website van de VLM (www.vlm.be – klik bovenaan op 'land- en tuinbouwers' - rubriek 'in de kijker').

Stelt u onregelmatigheden vast tijdens de staalname? Meld dit onmiddellijk op het Nitraatmeldpunt

De VLM investeert in een digitaal loket dat vanaf 1 oktober 7d/7d en 24u/24u beschikbaar is voor land- en tuinbouwers om de dienstverlening te verbeteren en de staalnamecampagne in goede banen te leiden.

Als de land- of tuinbouwer tijdens de staalname onregelmatigheden vaststelt, dan kan hij dat melden via het Nitraatmeldpunt op www.vlm.be/landtuinbouwers (in de linkerkolom doorklikken naar 'Nitraatmeldpunt'). Om snel en accuraat te kunnen optreden, is het belangrijk dat onregelmatigheden, knelpunten of problemen die betrekking hebben op de staalname, snel gekend zijn bij de VLM. De VLM zal de meldingen nauwgezet onderzoeken en gepaste maatregelen nemen.

Voor vragen kan de land- of tuinbouwer ook steeds terecht op de contactnummers van de provinciale vestigingen van de VLM.

Gevolgen bij een te hoog nitraatresidu

Voor elk perceel waarvan het nitraatresidu bepaald werd, ongeacht of het een controlestaal, een opvolgstaal, een derogatiestaal of een staalname in het kader van een beheerovereenkomst Water is, krijgen de land- en tuinbouwers begin 2013 een brief van de Mestbank met het weerhouden analyseresultaat en de eventuele begeleidende maatregelen bij een te hoog nitraatresidu. In onderstaande tabel wordt een overzicht gegeven van de drempelwaarden die in 2012 van toepassing zijn. Deze drempelwaarden variëren naargelang

de teelt, het bodemtype en het al dan niet gelegen zijn in focusgebied. Op percelen die de gestelde eerste, tweede, derde of vierde drempelwaarden overschrijden, zijn begeleidende maatregelen van toepassing in het jaar volgend op de staalname (2013). Deze begeleidende maatregelen variëren afhankelijk van de hoogte van overschrijding: bodemstalen laten nemen, een bemestingsplan opmaken, bemestingsadviezen toepassen, verstrengde bemestingsnormen, ...

De laatste kolom van de tabel geeft de drempelwaarden weer die in 2012 van toepassing zijn wanneer een beheerovereenkomst Water toegepast wordt.

Gewas	Bodemtype	Focusgebied	1^e DW	2^e DW	3^e DW	4^e DW	DW BO	
Specifieke teelten* + aardappelen								
	Zandgronden	ja	85	110	160	165	81	
	Andere	ja	85	110	175	195	81	
	Zware kleigronden	ja	85	110	175	195	81	
	Zandgronden	nee	90	115	165	170	86	
	Andere	nee	90	115	180	200	86	
	Zware kleigronden	nee	90	115	180	200	86	
Niet-specifieke teelten								
Grasland (uitsluitend maaien)	Zandgronden	ja	70	95	110	120	66	
	Andere	ja	70	95	130	150	66	
	Zware kleigronden	ja	80	105	150	170	76	
	Zandgronden	nee	90	115	130	140	86	
	Andere	nee	90	115	150	170	86	
	Zware kleigronden	nee	90	115	160	180	86	
	Grasland (begrasd, al dan niet in combinatie met maaien)	Zandgronden	ja	75	100	115	125	71
		Andere	ja	75	100	135	155	71
		Zware kleigronden	ja	80	105	150	170	76
Zandgronden		nee	90	115	130	140	86	
Andere		nee	90	115	150	170	86	
Zware kleigronden		nee	90	115	160	180	86	
Mais		Zandgronden	ja	80	105	120	130	76
		Andere	ja	85	110	145	165	81
		Zware kleigronden	ja	85	110	155	175	81
	Zandgronden	nee	88	113	128	138	84	
	Andere	nee	90	115	150	170	86	
	Zware kleigronden	nee	90	115	160	180	86	

Bieten	Zandgronden	ja	70	95	110	120	66
	Andere	ja	75	100	135	155	71
	Zware kleigronden	ja	75	100	145	165	71
	Zandgronden	nee	88	113	128	138	84
	Andere	nee	90	115	150	170	86
	Zware kleigronden	nee	90	115	160	180	86
andere niet-specifieke teelten (uitgezonderd grasland, maïs en bieten)	Zandgronden	ja	75	100	115	125	71
	Andere	ja	80	105	140	160	76
	Zware kleigronden	ja	80	105	150	170	76
	Zandgronden	nee	88	113	128	138	84
	Andere	nee	90	115	150	170	86
	Zware kleigronden	nee	90	115	160	180	86

* Specifieke teelten zijn Groenten van groep I, II of III (zoals gedefinieerd in het Mestdecreet), fruitbomen, chrysanten, snijbloemen, snijplanten en winterbloeiende halfheesters.

Contactnummers

Wie vragen heeft bij de staalnamecampagne, kan altijd terecht op de volgende contactnummers:

VLM Regio West:

Vestiging Brugge: 050 45 82 02
Velodroomstraat 28
8200 Brugge

Vestiging Gent: 09 244 86 12
Ganzendries 149
9000 Gent

VLM Regio Oost

Vestiging Herentals: 014 25 83 81
Cardijnlaan 1
2200 Herentals

Vestiging Hasselt: 011 29 87 63
Koningin Astridlaan 10
3500 Hasselt

Vestiging Leuven: 016 66 52 64
Diestsepoort 6 bus 74
3000 Leuven

EINDE BERICHT

Voor meer inhoudelijke informatie:

Sabine De Mulder, diensthoofd Dataverwerking en -analyse
Gulden Vlieslaan 72, 1060 Brussel
Tel: 02 543 76 01
Fax: 02 543 73 98
e-mail: sabine.demulder@vlm.be
website: <http://www.vlm.be>